

Pécsi Ítéltábla

Az ügy száma: Gf.V.40.004/2020/5.

A felperesek:

Felperes1 (cím2.) I. rendű

Felperes2 (cím3.), II. rendű;

Felperes3, (cím4.) III. rendű;

Felperes4 (cím5.) IV. rendű;

Felperes5 (cím6.) V. rendű

A felperesek képviselője:

Jogi_képviselő2 (cím7.) I-II-III-IV-V. rendű

Az alperes:

alperes. (cím1.)

Az alperes képviselője:

ügyvédi Iroda (ügyintéző: Jogi_képviselő3 ügyvéd cím8.)

A fellebbezési kérelmet előterjesztő fél: az alperes (28. szám alatt)

A per tárgya: Tisztességtelen szerződési feltételek érvénytelenségének megállapítása

Az elsőfokú bíróság: Szekszárdi Törvényszék

A fellebbezéssel támadott határozat száma: 25.G.40.044/2018/27.

Í t é l e t

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Mellőzi a fennálló tartozás összegének megállapítását, az alperes perköltség és le nem rótt eljárási illeték megfizetésére kötelezését, és kötelezi a felpereseket egyetemleges kötelezettséggel, hogy fizessenek meg az alperesnek tizenöt napon belül 128.400 (egyszázhuszonnyolcezer-négyszáz) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I n d o k o l á s

- [1] Az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás szerint 2007. november hó 21. napján az alperes, mint hitelező és a felperesek, mint adósok között 001 számú „Szerződés ingatlan fedezet mellett nyújtott személyi hitelhez” megnevezésű kölcsönszerződés jött létre. A szerződésben a felek megállapodtak abban, hogy a hitelező ingatlan fedezet mellett az igénylésben meghatározott finanszírozási igény kielégítése céljára kölcsönt nyújt az

adósoknak. Az adósok finanszírozási igénye 1.600.000,- Ft volt, a kölcsön nyilvántartásának devizaneme svájci frank (CHF), a kölcsön összege 11.478,- CHF. Az első törlesztő részlet esedékességének napja 2008. január 10. napjában került meghatározásra, a törlesztő részleteket az adósok havonta voltak kötelesek teljesíteni, 240 hónap futamidőben. A szerződésben meghatározott induló teljes hiteldíj mutató (THM) mértéke 6,97 %. A kölcsön biztosítékát az ingatlan-nyilvántartásban a Helység belterület 001 helyrajzi szám alatt felvett, természetben a Helység utca1. szám alatt található ingatlan, mint zálogtárgy képezte, a kölcsön biztosítékeként a fenti ingatlanra opciós jogot kötöttek ki.

- [2] A szerződés 4. pont 2. bekezdésében az adósok akként nyilatkoztak, hogy megértették a banki felvilágosítást, mely szerint a kölcsön vonatkozásában jelentős árfolyamkockázat keletkezhet abban az esetben, ha az árfolyam jelentősen változik, a kölcsön fedezete pedig nem deviza forrás, és ezen információ tudatában is igénybe kívánták venni a szerződésben meghatározott kölcsönösszeget, illetve igényelték a deviza nyilvántartást. A szerződésben nem szabályozott kérdésekben a hitelező bank mindenkor Üzletszabályzatának, lakossági hitelekre vonatkozó Általános Szerződési Feltételeinek és a vonatkozó Hirdetménynek a rendelkezései voltak irányadók, melyeket a felek elfogadtak.
- [3] A bank Nyrt. által meghatározott, 2006. augusztus 18. napjától kezdődően hatályos lakossági hitelek Általános Szerződési Feltételei 10.1. pontjában foglaltak szerint, ha a kölcsönszerződés alapján az adós devizában nyilvántartott lakossági kölcsönt vesz igénybe, a bank a kölcsönt forintban, a folyósítás napján érvényes, a bank által jegyzett Deviza I. vételi árfolyam alapulvételével folyósítja. A 10.2. pont értelmében az egyedi ügyfélszerződésben megjelölt várható törlesztő részletek tényleges összege, valamint forintban meghatározott finanszírozási igény esetén a kölcsön tényleges összege a folyósítás napján érvényes Deviza I. vételi árfolyamtól függött. A devizában nyilvántartott kölcsön folyósításának előfeltétele az árfolyam esetleges változásainak hatásával kapcsolatos kockázatfeltáró nyilatkozat adós általi aláírása volt (ÁSZF 10.3.). A 10.4. pont alapján a törlesztő részletek meghatározása devizában, megfizetése forintban történt, a törlesztő részlet ellenértékét a bank az esedékesség napján érvényes, a bank által jegyzett Deviza I. eladási árfolyam alkalmazásával határozta meg.
- [4] A szerződéskötés napján kelt kockázatfeltáró nyilatkozat tartalma szerint a felperesi adósok tudomással bírtak arról, hogy a deviza alapú, bank Nyrt. ingatlan fedezetű személyi hitelkonstrukció során felmerül a HUF/CHF árfolyammozgásokból adódóan a veszteség kockázata. Ennek megfelelően a bank részükre az alábbi tájékoztatást adta, amelyet figyelembe vettek a konstrukcióra vonatkozó szerződés megkötésekor: az adósok nyilatkozatuk szerint tisztában voltak azzal a ténnyel, hogy a konstrukció ki van téve a devizaárfolyamok piaci mozgásának; tudomásuk volt arról, hogy az általuk kötött szerződés futamideje alatt a HUF/CHF árfolyam kedvezőtlen (azaz a folyósítás napján érvényes árfolyamhoz képest a forint árfolyama gyengül) változása esetén a svájci frankban megállapított törlesztő részletek forintban megfizetett ellenértéke akár jelentős mértékben is emelkedhet és ezzel az árfolyamváltozásoknak ki nem tett forint alapú hitelekhez képest fokozott kockázatot vállaltak. A kockázatot feltáró nyilatkozatot a felperesek aláírták.
- [5] 2007. november hó 22. napján közjegyzői okiratba foglalt „Egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat” jött létre, melyben a felperesek kijelentették, hogy az alperessel 2007. november hó 21. napján ingatlan fedezet mellett nyújtott személyi hitelhez kapcsolódó szerződést és zálogszerződést kötöttek. Az egyoldalú kötelezettségvállaló nyilatkozat rögzítette a szerződés és a zálogszerződés lényeges tartalmát.
- [6] A törvényi elszámolás felülvizsgálnak minősült. A felperesek törlesztő részlet fizetési kötelezettségüknek az elszámolást követően folyamatosan eleget tettek.

- [7] A felperesek pontosított kereseti kérelme arra irányult, hogy a bíróság állapítsa meg a kölcsönszerződés teljes érvénytelenségét, mert az árfolyamkockázatot teljes egészében a fogyasztó felperesekre hárító szerződési feltétel tisztességtelen. Az érvénytelenség jogkövetkezményeként a felperesek a szerződés érvényessé nyilvánítását és az alperesnek 878.455,- Ft tőke és ennek 2013. november 1. napjától évi 2,5% késedelmi kamata megfizetésére kötelezését kérték.
- [8] Az alperes érdemi ellenkérelmében a kereset elutasítását kérte. Arra hivatkozott, hogy a felpereseket az előre látható kockázatokról mind a szerződésben, mind külön kockázatfeltáró nyilatkozatban oly módon tájékoztatta, hogy annak megfogalmazása világos és érthető volt, ezért a szerződési feltétel tisztességtelensége és ez okból a szerződés érvénytelensége nem állapítható meg.
- [9] Az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a Bank Nyrt., mint hitelező és a felperesek, mint adósok között helység-ban, 2007. november hó 21. napján létrejött 001 számú kölcsönszerződés érvénytelen; a szerződést érvényessé nyilvánította akként, hogy 1,- svájci frank árfolyamának felső határa 180,- forint; megállapította, hogy 2019. december 30. napján a felpereseknek a szerződésből eredően az alperes felé 251.899,- forint tőkéből és 1.985,- forint elhatárolt kamatból álló, összesen 253.884,- forint összegű tartozása áll fenn. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felpereseknek, mint egyetemleges jogosultaknak 100.000,- forint perköltséget; valamint az az állam javára 36.000,- forint le nem rótt eljárási illetéket.
- [10] A felek között a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV. törvény 523. §-a szerinti kölcsönszerződés, ezen belül is a szerződéskötés időpontjában – 2007. november 21. napján – hatályos hitelintézetekről és a pénzügyi vállalkozásokról szóló 1996. évi CXII. törvény 2. számú melléklet III. pontjának 5. pontja szerinti fogyasztási kölcsönszerződés jött létre.
- [11] A felperesek az 1959. évi IV. törvény 685. § d) pontja szerinti fogyasztónak minősültek, mivel a kölcsönszerződést gazdasági vagy szakmai tevékenységük körén kívül eső célból kötötték. A szerződés az 1959. évi IV. törvény 685. § e) pontja alapján fogyasztói szerződés volt. A perbeli szerződéses rendelkezés egyedileg meg nem tárgyalta szerződési feltételnek minősült.
- [12] Az árfolyamkockázat viselésére vonatkozó szerződési rendelkezések a fő szolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezések, így azok tisztességtelensége a Kúria 2/2014. számú polgári jogegységi határozatában kifejtettek szerint csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen.
- [13] A kockázatfeltáró nyilatkozat részletes vizsgálata alapján az elsőfokú bíróság azt a következtetést vonta le, hogy az árfolyamkockázat telepítési szabályok világosan, érthetően és egyértelműen kerültek megfogalmazásra. A kockázatfeltáró nyilatkozat kifejezetten tartalmazta, hogy a kölcsönszerződésben rögzített deviza árfolyama változhat és kedvezőtlen változás esetén a megfizetendő törlesztő részlet forintösszege akár jelentős mértékben is megemelkedhet. Ez az árfolyamváltozás lehetőségének korlátlanúságára, határtalanságára utalt.
- [14] Utalt az elsőfokú bíróság a Tanács fogyasztókkal kötött szerződésekben alkalmazott tisztességtelen feltételekről szóló 93/13/EGK irányelvének 5. cikkére, mely a szolgáltatókra azt a kötelezettséget rója, hogy a feltételeket világosan és érthetően fogalmazzák meg. Az

irányelv huszadik preambulumbekzdése ebben a vonatkozásban meghatározza, hogy a fogyasztó számára lehetőséget kell biztosítani, hogy megismerhesse a szerződés összes feltételét.

- [15] Az Európai Unió Bírósága előtt folyamatban volt C-92/11. [RWE Vertrieb AG] ügyben a bíróság úgy ítélte meg, hogy a fogyasztó számára alapvető jelentőséggel bír, hogy a szerződéskötést megelőzően a szerződési feltételeket és a szerződéskötés következményeit megismerhesse. Többek között ezen ismeret alapján dönti el a fogyasztó, hogy a szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételeknek elkötelezi-e magát. Azonos álláspontra helyezkedett az Európai Unió Bírósága a C-26/13. számú [Kásler] ügyben hozott ítélet 70. pontjában, a C-186/16. számú [Andriuc] ügyben hozott ítélet 48. pontjában és a C-51/17. számú [Ilyés] ügyben hozott ítélet 76. pontjában.
- [16] A kockázatteltáró nyilatkozat kelte a perbeli kölcsönszerződés keltének napjával azonos volt, ezért az alperesnek, mint szolgáltatónak kellett igazolnia, hogy a fogyasztó felperesek számára a szerződéskötést megelőzően ténylegesen lehetőséget biztosított arra, hogy az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződési feltételt és e körben a szerződéskötés következményét megismerhessék és arról a szerződés megkötése előtti időben tájékoztatást nyújtott.
- [17] A devizahiteles érvénytelenségi perek jogalkalmazási kérdéseinek vizsgálatára felállított Konzultációs Testület a 2019. április 10-ei üléséről készített emlékeztető 5. pontja értelmében az, hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatást tartalmazó okirat aláírására a szerződéskötéssel egyidejűleg kerül sor, akkor nem kifogásolható, ha a félnek elegendő idő állt rendelkezésére annak áttanulmányozására a szerződés aláírását megelőzően.
- [18] Az elsőfokú bíróság úgy ítélte meg, hogy a perbeli kölcsönszerződés vonatkozásában az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó az azonos napon aláírt kockázatteltáró nyilatkozat és szerződéses megállapodás alapján nem volt képes sem felismerni, sem kellően értékelni a szerződés alapján őt terhelő árfolyamkockázat fennállását, s az árfolyamkockázatot a felperesekre hárító szerződési feltételek valós tartalmát, következményét. Az árfolyamkockázatot a fogyasztó felperesekre telepítő szerződési feltétel a 93/13/EGK irányelv 3. cikk (2) bekezdése értelmében tisztességtelen volt. Ezért a szerződés árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezései az 1959. évi IV. törvény 209. § (1), (2) és (4) bekezdése, valamint 209/A. § (2) bekezdése alapján semmisségi okból érvénytelenek.
- [19] Az árfolyamkockázatot a fogyasztó felperesre telepítő szerződési feltétel a főszolgáltatás körébe tartozó szerződési rendelkezés, ennek érvénytelensége az egész szerződés érvénytelenségét eredményezi, aminek következtében a fogyasztó nem kötelezhető az árfolyamkockázat viselésére. Ekként a kölcsönszerződés az 1959. évi IV. törvény 239. § (2) bekezdése alapján semmis.
- [20] Az elsőfokú bíróság – figyelembe véve, hogy a kölcsönszerződés megkötésekor a hitelező által alkalmazott átváltási árfolyam 139,39 Ft /CHF volt, valamint, hogy a kölcsön kamatlába a kölcsönnyújtás időpontjában évi 6,15 %-ot tett ki, továbbá, hogy a tisztességtelenség hiányában a fogyasztónak a devizahiteles elszámolás és a forintosítás időpontjában fennállt tartozása a 180,- HUF/CHF árfolyam maximumhoz képest 932.002,- Ft többletet (1.981.905 – 1.049.903 = 932.002) tett volna ki – az érvénytelenség jogkövetkezményeként alkalmazott érvényessé nyilvánítás körében a deviza-forint átváltási árfolyamot 180,- HUF/CHF árfolyamon maximálta, míg a szerződésben rögzített kamatmértéket a forintosítási fordulónapig érintetlenül hagyta. A kölcsönszerződés érvénytelenségének megállapítása és érvényessé nyilvánítása mellett megállapította az ítélet rendelkező részében a tartozás összegét is.

- [21] Az elsőfokú ítélet ellen az alperes fellebbezett, elsődlegesen annak megváltoztatását és a kereset elutasítását, másodlagosan az ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság újabb tárgyalásra és újabb határozat hozatalára történő utasítását kérte. Az elsőfokú ítéletet azért tartotta megalapozatlannak és jogszabálysértőnek, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság alaptalanul állapította meg, hogy kellő időben történő tájékoztatás hiányában a kölcsönszerződés vonatkozásában az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó az azonos napon aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat és a szerződéses megállapodás alapján nem volt képes felismerni és értékelni a szerződés alapján őt terhelő árfolyamkockázat fennállását, az árfolyamkockázatot reá hárító szerződési feltétel valós tartalmát és következményét. Arra hivatkozott, az elsőfokú bíróság is megállapította, a kockázatfeltáró nyilatkozat világos és egyértelmű volt, a jogszabályi rendelkezéseknek maradéktalanul megfelelt. Az elsőfokú ítélettel szemben abból a felperesek a szerződés aláírását megelőzően kellő információhoz jutottak a szerződésben rejlő kockázatokról és megalapozottan dönthettek arról, megkötik-e vele a szerződést. Az ügyletkötéssel egy időben kelt külön okiratban foglaltakkal az alperes az árfolyamkockázatról szóló tájékoztatási kötelezettségének eleget tett. A fellebbezésében külön kifogásolta a szerződés érvényessé nyilvánításának elsőfokú ítéletben alkalmazott módját is.
- [22] A felperesek fellebbezési ellenkérelmükben az elsőfokú ítélet helybenhagyását indítványozták. Hivatkoztak a Konzultációs Testület 2019. április 10.-ig üléséről készített emlékeztető 5. pontjára, amely szerint az, hogy az árfolyamkockázatról való tájékoztatást tartalmazó okirat aláírására szerződéskötéssel egyidejűleg került sor, akkor nem kifogásolható, ha a félnek elegendő idő állt rendelkezésére annak áttanulmányozására a szerződés aláírását megelőzően. Utaltak arra is, hogy a tájékoztatás tartalmában sem felelt meg az elvárásoknak, a világosság és érthetőség követelményének.
- [23] A fellebbezés megalapozott.
- [24] Az elsőfokú bíróság által helytállóan megállapított tényállás alapján a szerződés árfolyamkockázatot érintő kikötéseinek tisztességtelenségére levont jogi következtetéssel és ezért az érdemi döntéssel a másodfokú bíróság nem értett egyet.
- [25] Azt az elsőfokú bíróság helyesen állapította meg, hogy a kölcsönszerződésben a kockázatfeltáró nyilatkozat tartalmára is figyelemmel az árfolyamkockázat fennállására és viselésére vonatkozó szabályok világosak, érthetőek és egyértelműek. A kockázatfeltáró nyilatkozatból kitűnt, hogy a forint leértékelődésének lehetséges következményeként jelentkező kockázat valós, azzal számolni kell, mértéke pedig jelentős, fokozott és annak nincs felső határa. A perbeli árfolyamkockázati tájékoztatás tartalmát ezért megalapozottan értékelte megfelelően.
- [26] A másodfokú bíróság – e körben egyetértve az elsőfokú bíróság álláspontjával – kiemeli, hogy a szerződés tartalmából, annak 4.pont 2. bekezdéséből, valamint különösen a felperesek által aláírt külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatból az átlagos fogyasztó számára világosan felismerhető volt, hogy a megkötött szerződés deviza alapú szerződés, devizában nyilvántartott, de forintban folyósított és forintban törlesztendő kölcsönszerződés. Az árfolyamváltozásnak a törlesztőrészletekre gyakorolt hatására vonatkozó, közérthető módon megfogalmazott részletes magyarázatból a felpereseknek fel kellett ismerniük, hogy a svájci frank árfolyamának emelkedése a törlesztőrészletek összegének emelkedését eredményezi, akár jelentős mértékben is. Így a tájékoztatás alapján felismerhették az árfolyamváltozás kockázatának gazdasági következményeit, a kölcsönszerződésből eredő fizetési kötelezettségeikre gyakorolt hatását. A kockázatfeltáró nyilatkozat ismeretében a felperesek a kapott tájékoztatás világosságát és érthetőségét fellebbezési ellenkérelmükben alappal nem kérdőjelezhették meg, mert a kockázatfeltáró nyilatkozat és a kölcsönszerződés tartalmára

figyelemmel nem gondolhatták, hogy az árfolyamváltozás kockázata nem valós, az őket nem, vagy csak korlátozott mértékben terheli.

- [27] Az elsőfokú bíróság ítéletében valójában csak azt kifogásolta, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat aláírása ugyanazon a napon – 2007. november 21-én – történt, mint a kölcsönszerződés aláírása, ezért az okirattal az alperes nem bizonyította, hogy a fogyasztó felperesek számára a szerződéskötést megelőzően ténylegesen lehetőséget biztosított az árfolyamkockázatot rájuk telepítő szerződési feltétel megismerésére, mert nem állapítható meg, hogy a nyilatkozat aláírása a szerződéskötést megelőzően történt-e, illetve elegendő idővel megelőzte-e a szerződés aláírását ahhoz, hogy a szerződési feltétel lényegi tartalmát és annak tényleges kihatását az átlagos fogyasztó megfelelően értékelni tudja.
- [28] A tájékoztatás időbeli alkalmatlanságára vonatkozó következtetésével szemben a másodfokú bíróság a BDT2016.3457. számú eseti döntésből is kitűnő ítélkezési gyakorlatra utal, amely szerint nincs a pénzügyi intézménynek olyan kötelezettsége, hogy az árfolyamváltozás kockázatáról a szerződéskötés napját megelőzően tájékoztassa a fogyasztót. Az árfolyamváltozás kockázatát teljes mértékben az adósra hárító szerződéses kikötés nem tisztességtelen önmagában azért, mert a kockázatfeltáró nyilatkozatot maga a szerződés tartalmazza. Sem az 1996. évi CXII. törvény 203. § (6) és (7) bekezdése sem más jogszabály nem tartalmaz olyan előírást, hogy a szerződéskötés napja előtt kellene tájékoztatni a fogyasztót az árfolyamváltozás kockázatáról. A fogyasztónak a szerződéskötés napján aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat, de akár a szerződés szövegébe foglalt tájékoztatás esetén is lehetősége van a szerződés aláírását megelőzően arra, hogy a külön okiratba foglalt írásbeli tájékoztatást, illetőleg magát a szerződést elolvassa és a szerződést csak akkor írja alá, ha a tartalma megfelel a szerződéses akaratának. Lehetősége van tehát a fogyasztónak a szerződésből eredő kockázatok mérlegelésére akkor is, ha a kockázatfeltáró nyilatkozatot a szerződéskötés napján írja alá, vagy a tájékoztatást maga a szerződés tartalmazza.
- [29] A perbeli tájékoztatás időszerűsége az Európai Unió Bíróságának az elsőfokú bíróság által felhívott döntései és a Konzultációs Testület hivatkozott állásfoglalása alapján sem volt kifogásolható. Az EUB C-92/11, C-26/13, C-186/16. és C-51/17. számú ítéleteiben is felhívott, a szerződés megkötése előtt időben nyújtandó tájékoztatás ugyanis nem feltétlenül jelenti azt, hogy annak a szerződéskötés napját megelőzően kell megtörténnie. A fogyasztó a szolgáltatóhoz képest hátrányos helyzetben van az információs szintje tekintetében, ezért annak van jelentősége, hogy a szerződési feltételek világos és érthető megfogalmazására, az ahhoz szükséges tájékoztatásra azt megelőzően került-e sor, hogy a szolgáltató által előre megfogalmazott feltételeknek alávetette magát a szerződés megkötésével. A szerződéskötéssel egyidejűleg, a szerződéskötés napján nyújtott tájékoztatás is megfelelő lehet, ha a félnek a szerződés aláírása előtt lehetősége volt a szerződést vagy a külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatot elolvasni és megérteni. Így foglalt állást ebben a kérdésben a konzultációs testület is, amivel a másodfokú bíróság egyetértett.
- [30] A fogyasztóknak kell hivatkozni arra, hogy az általuk aláírt kockázatfeltáró nyilatkozat és kölcsönszerződés ellenére e feltételek valójában nem álltak fenn, mert nem volt lehetőség a szerződést vagy a külön okiratba foglalt kockázatfeltáró nyilatkozatot elolvasni és megérteni a szerződés aláírása előtt. Ebben az esetben már a pénzügyi intézménynek kell bizonyítania, hogy biztosította a szerződés aláírása előtt az iratok elolvasásának és tanulmányozásának lehetőségét.
- [31] A másodfokú bíróság kiemeli, hogy a felperesek a kockázatfeltáró nyilatkozat aláírásával nem csak az alperes által részükre a forint / svájci frank árfolyammozgásokból adódóan felmerülő veszteségek kockázatáról adott tájékoztatás tényét és tartalmát, hanem azt is elismerték, hogy a mindezt figyelembe vették a szerződés megkötésekor.

- [32] A perbeli esetben a felperesek az elsőfokú eljárás során nem hivatkoztak arra, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozatot vagy akár a kölcsönszerződést a szerződéskötés előtt nem volt lehetőségük elolvasni, áttanulmányozni. Ezt a felperesek – saját, a kockázatfeltáró nyilatkozatban, illetve a kölcsönszerződésbe foglalt nyilatkozatukkal szemben, amely szerint a szerződés megkötésekor a kapott tájékoztatást figyelembe vették, ezen információ tudatában veszik igénybe a deviza alapú kölcsönt – nem is állították az elsőfokú eljárásban. A per adatai ezzel szemben azt támasztják alá, hogy az alperes lehetővé tette a szerződés kifogásolt feltételének megismerését, amit a felperesek annak aláírásával elfogadtak.
- [33] A másodfokú bíróság a kellő időben nyújtott tényleges tájékoztatást illetően arra utal még, hogy a kockázatfeltáró nyilatkozat és szerződés aláírását követő napon, 2007. november 22-én került sor a felperesek által a szerződésből fakadó kötelezettségeikre irányuló egyoldalú kötelezettségvállalás közjegyzői okiratba foglalására. A felpereseknek tehát a szerződéskötést követően is kellő ideje és lehetősége volt a szerződéses feltételek, köztük az árfolyamkockázatot a fogyasztóra telepítő szerződéses kikötés tartalmát és következményeit az írásbeli tájékoztatás értékelésével átgondolni és ennek eredményeként a nyilatkozatuk közjegyzői okiratba foglalását megtagadni. A közjegyző előtt tett egyoldalú kötelezettségvállalás benyújtása ugyanis az ÁSZF 10.3. pontjából és a közjegyzői okirathoz kitűnően – az elsőfokú bíróság álláspontjával szemben – a kölcsön folyósításának feltétele volt.
- [34] Mindezek alapján a másodfokú bíróságnak az árfolyamkockázattal kapcsolatos általános szerződési feltételt a kockázatfeltáró nyilatkozattal igazolt tájékoztatásra figyelemmel úgy kellett értékelnie, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül őket terhelő volta a felperesek számára világos és érthető volt, illetve annak kellett lennie. A vizsgált kikötés tisztességtelenségét ezért az 1959. évi IV. törvény 209. § (5) bekezdésében foglaltakra tekintettel nem lehetett megállapítani.
- [35] A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét az 1952. évi III. törvény 253. § (2) bekezdése alapján – a 256/A. § (1) bekezdés f) pontja szerint tárgyaláson kívül eljárva – megváltoztatta, a keresetet elutasította és mellőzte a tartozás összegének a megállapítását és a pernyertes alperes perköltség és le nem rótt eljárási illeték megfizetésére kötelezését
- [36] A döntéssel a felperesek pervesztesek lettek, kötelesek ezért a Pp. 78. § (2) bekezdés alapján megfizetni a felperes részéről felmerült első és másodfokú perköltséget, mely a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés a) pontja és (5) bekezdése alapján forgalmi adó felszámításával megállapított 55.000 Ft elsőfokú és 25.400 Ft másodfokú ügyvédi munkadíj és 48.000 Ft fellebbezési illeték. A felperesek teljes személyes költségmentessége folytán le nem rótt elsőfokú eljárási illetéket az állam viseli.

Pécs, 2020. május 13.

Dr. Zóka Ferenc s.k. a tanács elnöke, Dr. Kovács János s.k. előadó bíró, Dr. Hrubai Adrienn s.k. bíró